Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö
Myllynratas-Myllytupa
2019-2020

Helsinki

Toimintasuunnitelman rakenne

- Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen
- Työtämme ohjaavat arvot
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen ja siirtymisen käytännöt
- Oppimisympäristö
- Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde
- Toimintavuoden yhteiset tavoitteet:
  - Sensitiivinen vuorovaikutus
  - Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä
- Laaja-alainen osaaminen
- Oppimisen alueet
- Yhteistyö ja viestintä
- Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu Opetushallituksen antamiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin 2018 sekä Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan 2019.

Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.

Yksikön toimintasuunnitelma laaditaan toimintakaudelle ja siihen kirjataan toimintakauden varhaiskasvatuksen painopistealueet ja kehittämiskohteet.

Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä perheen kanssa Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäkohtainen toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Vasu perusteisiin.

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tutustuminen

- Tutustumisjakson aikana lapsi tutustuu yhdessä vanhempansa kanssa päivähoitoon.
- Tutustumisjakson kesto on yksilöllinen ja siitä sovitaan ennen hoidon aloitusta.
- Tutustumisjakson aikana vanhempi ja lapsen ryhmän kasvattaja varaavat ajan aloituskeskustelulle, jossa keskustellaan lapsesta ja hänen tarpeistaan.

Siirtyminen uuteen päiväkotiin tai päiväkodin sisällä toiseen ryhmään

- Ennakoimme muutosta tutustumalla uuteen ryhmään vähitellen tuttujen kasvattajien tai kavereiden kanssa.
- Tarvittaessa pidämme siirtoneuvottelun. Lähettävä päiväkoti ottaa yhteyttä uuteen päiväkotiin.

Lapsen vasuprosessi –yhteisesti sovitut käytännöt

- Aloituskeskustelu tutustumisjakson aikana tai heti sen päätyttyä
- Havainnointi ja dokumentointi
- Ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja pitää lapsen vasu- tai leops -keskustelut yhdessä vanhempien kanssa lokakuun loppuun mennessä.
- Suunnitelmat arvioidaan perheen kanssa keväällä ja tarvittaessa vuoden vaihteessa.
- Hyve 4 – kun lapsi on menossa neuvolan neli- vuotistarkastukseen

Oppimisympäristö

Yhteisesti sovitut toimintatavat auttavat luomaan ilmapiiriltään turvallisen, muita kunnioittavan ja yhteisvastuullisen oppimisympäristön.

Suunnittelemme ja muokkaamme oppimisympäristöjä yhdessä lasten kanssa

- Oppimisympäristöt tukevat lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua
- Päiväkodin materiaalit ja välineet ovat pedagogisesti perusteltuja ja lasten saavutettavissa
- Aikuiset kommunikoivat säännöllisesti ja aktiivisesti tehdäkseen lasten ajatukset ja ideat näkyviksi

Annamme lapsille mahdollisuuden tutkia maailmaa kaikilla aisteilla ja koko keholla

- Oppimisympäristöt tarjoavat lapsille vaihtoehtoja mieluiseen tekemiseen, monipuoliseen ja vauhdikkaaseen liikkumiseen, leikkeihin ja peleihin sekä rauhalliseen oleiluun ja lepoon

Aikuisten läsnäolo leikeissä ehkäisee kiusaamista ja edesauttaa lasten ryhmäytymistä ja yhdenvertaisuuden toteutumista. Toimimme kiusaamisen ehkäisyssä MiniVerso-sovittelun periaatteiden mukaisesti.

Oppimisympäristönä toimii päiväkodin sisätilat, päiväkodin piha, metsä, lähiympäristö, leikkipuistot, alueen liikuntapaikat sekä koko Helsingin alue kuten kirjastot, museot, teatterit sekä liikunta- ja luontokohteet.

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde

Leikkiin kannustava toimintakulttuuri

- Tuemme suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti lasten leikin kehittymistä
  - Tuomme leikillisyyttä siirtymiin ja toimintaan sekä tuemme lasten osallisuutta leikkimällä lasten kanssa.
  - Tuemme lasten vuorovaikutusta ja tuotamme pedagogisista sisältöä leikkiin
  - Aikuisen läsnäolo leikeissä on havainnoinnin työkalu

- Annamme lasten leikkialoitteille, kokeiluille ja elämyksille tilaa, aikaa ja rauhaa
  - Olemme perillä lasten leikkien sisällöistä ja teemoista
  - Mahdollistamme leikkirauhan ja keskittymisen leikkiin
  - Kannustamme kaikkia kekseliäisyyteen, mielikuvituksen käyttöön, omaan ilmaisuun ja luovuuteen

Henkilöstö toimii sensitiivisesti ja havaitsee lasten aloitteet sekä vastaa niihin lasten osallisuutta ja toimijuutta tukevalla tavalla.

Tavoite

Henkilöstö valitsee lasten osallisuutta ja toimijuutta tukevia toimintatapoja

Arki on pedagogisesti suunniteltu kokonaisuus, joka mahdollistaa henkilöstön sensitiivisen läsnäolon

Mitä tehdään?

Työyhteisössä keskustellaan yhteinen käsitys sensitiivisyydestä

Tiimeissä arvioidaan aikuisen sensitiivistä työotetta tarkoituksenmukaisia menetelmiä hyödyntäen (esim. digitaaliset välineet).

Henkilöstö kohtaa lapsen leikissä päivittäin

Lasten kanssa keskustellaan säännöllisesti toteutuneesta toiminnasta ja arvioidaan osallisuuden toteutumista

Henkilöstö luo mallin, joka tukee lasten osallisuutta ja tekee sen näkyväksi huoltajille

Miten tehdään?

Tavoite ja menetelmät on kirjattu seuraavalle sivulle (Kohtaamme lapsen päivän eri tilanteissa sensitiivisesti, aidosti ja lasta kuunnellen)

Dokumentointi

Työyhteisöissä arvioidaan, tunnistetaan vahvuudet ja kehittämiskohteet ja sovitaan kehittämistoimenpiteet (auditointi otantana kevät 2020)

Arviointi

Helsinki

Henkilöstö toimii sensitiivisesti ja havaitsee lasten aloitteet sekä vastaa niihin lasten osallisuutta ja toimijuutta tukevalla tavalla.

Kohtaamme lapsen päivän eri tilanteissa sensitiivisesti, aidosti ja lasta kuunnellen

- Toimimme mallina lapsille
- Kuuntelemme lasta ja olemme aidosti kiinnostuneita lapsen asioista
- Emme tyypittele lapsia
- Kannustamme kaikkia lapsia osallistumaan oman tahtonsa ja taitonsa mukaan
- Muistamme kehua lasta ja kerromme vanhemmille onnistumisista
- Sanoitamme lasten tunteita ja autamme häntä käsittelemään erilaisia tunteita
- Huomioimme myös ryhmän hiljaiset ja aremmat lapset
- Osallistumme lasten leikkeihin ja olemme kiinnostuneita lasten maailmasta
- Opettelemme hyväksymään erilaisuutta ja erilaisia mielipiteitä yhdessä lasten kanssa

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Edistämme keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan ja tuemme lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä.

Yksikkömme kehittämiskohteena on itsestä huolehtiminen ja arjen taidot.

Helsinki

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Lapset saavat nauttia monipuolisesta päivittäisestä liikkumisesta

- Liikuntavälineet ovat lasten käytettävissä omaehtoiseen liikuntaan
- Suunnittelemme päivärytmin ja oppimisympäristön niin, että lapset voivat monipuolisesti nauttia liikunnasta eri tilanteissa

Tuemme lapsen kehoitsetuntoa hyväksyvän ja turvallisen suhtautumisen kautta

- Lapsi kokee oman kehonsa arvokkaaksi ja osaa arvostaa toisen kehon yksityisyyttä
- Nimeämme kehon osia lasten kanssa
- Kerromme lapsille, että oman kehon koskemisen saa itse määrittää.
- Opetamme lapsille sanallisen itsepuolustuksen taitoja-> ”en pidä että kosket minuun”, ”anna minun pukea/riisua rauhassa”, ”pyydäthän luvan että voit silittää minua tai pitää sylissä”

Tuemme lasten itsenäisyyden asteittaista lisääntymistä

- Harjoittelemme omatoimisuutta pukemis- ja vessatilanteissa sekä omista tavaroista huolehtimisessa

TAE 2020 sitova tavoite

Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä.

Helsinki

vy Myllynratas-Myllytupa

Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

Tavoite

Ympäristökasvatus,
luonto- ja rakennettu ympäristö
keksintöpedagogiikka

Mitä tehdään?

Lasten oma kaupunkisuunnittelu,
ympäristöutopiat näkyviin, sadutus, taide, yhteinen ideointi, valokuvaus, digitalisaatio, avaruudellinen hahmottaminen

Teemme viikoittain retkiä lähiympäristössä,
Havainnoimme ja huolehdimme ympäristöstämme, opettelemme eko-arkea päivittäisissä toiminnoissa

Miten tehdään?

Sitova tavoite toteutetaan ja dokumentoidaan keväällä 2020.

Dokumentointi

Työyhteisöissä arvioidaan, tunnistetaan vahvuudet ja kehittämiskohteet ja sovitaan kehittämistoimenpiteet (auditointi otantana kevät 2020)

Arviointi

Helsinki

vy Myllynratas-Myllytupa

Oppimisen alueet

Oppimisen alueet eivät ole erikseen toteutettavia, toisistaan irrallisia kokonaisuuksia, vaan niiden aihepiirejä yhdistetään ja sovelletaan lasten mielenkiinnon kohteiden ja osaamisen mukaisesti.
Eheytetty pedagoginen toiminta mahdollistaa asioiden ja ilmiöiden laaja-alaisen tarkastelun ja tutkimisen. Lasten mielenkiinnon kohteet ja kysymykset ovat toiminnan keskeinen lähtökohta.

Yksikkömme kehittämiskohteena on liikkuminen ja musakärrytoiminta.

- Käytämme Ilo kasvaa liikkuen –sivustoa ja hyödynnämme siellä olevaa materiaalia.
- Käytämme alueella kiertävän musakärryn soittimia ja materiaalia lasten kanssa.

Helsinki

Yhteistyö ja viestintä

Huoltajien osallisuus

- Laadimme lasten varhaiskasvatussuunnitelmat ja esiopetuksen oppimissuunnitelmat yhteistyössä vanhempien kanssa. Tällöin keskustelemme lapsen yksilöllisistä tarpeista, toiveista ja oppimisen tavoitteista. Huomioimme nämä tarpeet ja toiveet toiminnan suunnittelussa.
- Vanhemmille viestitään eri tavoin toiminnan sisällöistä kuten sähköpostitse, kuukausitiedotteilla, seinäkalenterilla ja päiväkodin Facebook-sivuilla ja blogissa.
- Erilaisissa vanhempaintilaisuuksissa vanhemmat saavat tietoa toiminnasta sekä voivat osallistua toiminnan yhteiseen suunnitteluun ja toteutukseen.

Monialainen yhteistyö

- Teemme yhteistyötä muun muassa seuraavien tahojen kanssa: Myllypuron peruskoulu, mediakirjasto ja kaupunginkirjastot, Myllypuron kirkko, lastenneuvola, HUS, varhain pienet lapset-hanke, esiopetuksen oppilashuollon kuraattori ja psykologi, puheterapeutit, fysioterapeutit, lapsiperheiden sosiaaliohjaajat, lastensuojelu ja liikuntamylly

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arviointi on systemaattista ja säännöllistä, ja sitä tehdään niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin.

Arviointi perustuu dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tehdään suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Helsinki

Pedagoginen dokumentointi

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen.

- Toiminnan arviointi on systemaattista ja säännöllistä.
- Arviointi perustuu dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tehdään suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Pedagoginen dokumentointi on osa arkea ja sitä tehdään yhdessä lasten kanssa.

- Pedagoginen dokumentointi koostuu erilaisista yhdessä laadituista dokumenteista kuten lasten haastatteluista, ajatuksista, mielipiteistä, vasukeskusteluista, lasten piirustuksista ja valokuvista sekä henkilöstön että vanhempien havainnoista.
- Kaikkia näitä dokumentteja hyödynnetään varhaiskasvatussuunnitelmaprosessissa sekä sen arvioimisessa.

Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Tavoite	Kuinka onnistuimme	Menetelmät	Kehitettävää
Suunnittelemme ja muokkaamme oppimisympäristöjä yhdessä lasten kanssa			
Annamme lapsille mahdollisuuden tutkia maailmaa kaikilla aisteilla ja koko keholla			
Harjoittelemme lasten kanssa asettumista toisen asemaan, opettelemme tarkastelemaan asioita eri näkökulmista sekä ratkaisemaan ristiriitatilanteita rakentavasti.			
Tuemme suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti lasten leikin kehittymistä			
Annamme lasten leikkialoitteille, kokeiluille ja elämyksille tilaa, aikaa ja rauhaa			
Kohtaamme lapsen yksilönä päivän eri tilanteissa sensitiivisesti, aidosti ja lasta kuunnellen			

Tavoite	Kuinka onnistuimme	Menetelmät	Kehitettävää
Tuemme lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä			
Lapset saavat nauttia monipuolisesta päivittäisestä liikkumisesta			
Tuemme lapsen kehoitsetuntoa hyväksyvän ja turvallisen suhtautumisen kautta			
Tuemme lasten itsenäisyyden asteittaista lisääntymistä			
Ilo kasvaa liikkuen –sivusto on käytössämme aktiivisesti.			
Käytämme aktiivisesti soittimia yhdessä lasten kanssa			